

Jakub Kuciak

Jagiellońskie Centrum Językowe UJ

Kursy ogólnodostępne

Program nauczania języka łacińskiego na poziomie *Vestibulum* (V)

(w zakresie wybranych sprawności poziom *Vestibulum* w przybliżeniu odpowiada poziomowi A1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego)

Założenia

Proponowany program nauczania adresowany jest do studentów, którzy wcześniej w ogóle nie uczyli się języka łacińskiego. Kurs ten przewiduje 60 godzin zajęć przez dwa semestry oraz minimum 30 godzin pracy własnej studenta (poza kursem). Kurs języka łacińskiego dla początkujących zakłada opanowanie gramatyki, słownictwa i frazeologii łacińskiej w stopniu umożliwiającym samodzielną pracę z prostymi tekstami łacińskimi. Studenci uczą się tłumaczenia tekstów adaptowanych, a także krótkich fragmentów tekstów oryginalnych (z dzieł literackich, inskrypcji) z uwzględnieniem historyczno-kulturowego kontekstu. Lektor jest organizatorem procesu nauczania i uczenia się, jest doradcą oraz przewodnikiem, ale końcowe efekty nauczania zależą głównie od uczestników kursu – ich wkładu pracy, gotowości do uczenia się.

1. Ogólne cele kursu :

- przekazanie podstawowych zagadnień gramatyczno-leksykalnych występujących w j. łacińskim
- przygotowanie studentów do samodzielnego tłumaczenia sentencji i adaptowanych tekstów łacińskich
- omówienie podstaw metryki łacińskiej
- zapoznanie się z łacińskim zapisem bibliograficznym

2. Treści nauczania :

A. Zagadnienia tematyczne

- historia języka łacińskiego
- wybrane zagadnienia z historii starożytnego Rzymu
- przysłowia łacińskie
- Eneasza jako protoplasta Rzymian i główny bohater *Eneidy* Wergiliusza. Upadek Troi i wędrówka Eneasza
- założenie Rzymu, historia Romulusa i Remusa.
- M. T. Cicero jako mówca, filozof, polityk
- poeci okresu augustowskiego (Wergiliusz, Horacy, Owidiusz)
- podstawy metryki łacińskiej
- mity starożytnych Greków i Rzymian
- podstawy epigrafiki łacińskiej
- elementy *Latinitas Viva*, czyli łaciny żywej
- elementy łaciny średniowiecznej

B. Zagadnienia gramatyczno-leksykalne

FLEKSJA:

- deklinacja rzeczownika 1-5
- deklinacja zaimków dzierżawczych, osobowych, wskazujących
- deklinacja i stopniowanie przymiotników
- tworzenie i stopniowanie przysłówków
- koniugacja czasownika we wszystkich czasach w trybie orzekającym strony czynnej i biernej: *indicativus praesentis activi et passivi, indicativus futuri activi et passivi, indicativus imperfecti activi et passivi, indicativus perfecti activi et passivi, indicativus plusquamperfecti activi et passivi*
- wybrane czasowniki nieregularne
- tryb rozkazujący czasownika (*imperativus*)
- bezokolicznik (*infinitivus*)
- imiesłowy (*participia*): *participium praesentis activi, participium perfecti passivi, participium futuri activi, participium futuri passivi*

SKŁADNIA:

- *dativus possessivus, accusativus duplex, nominativus duplex, dativus auctoris, ablativus temporis, ablativus modi, ablativus causae, ablativus comparationis, genetivus partitivus, accusativus cum Infinitivo, nominativus cum infinitivo*

C. Funkcje językowe

- poprawne posługiwanie się podstawowymi zwrotami, cytatai i sentencjami łacińskimi, np.: *pro publico bono, qui pro quo, ad rem, ad hoc, in spe, condicio sine qua non, corpus delicti, per aspera ad astra, historia vitae magistra, plus ratio quam vis et cetera*
- tłumaczenie prostych tekstów łacińskich
- prawidłowe odczytanie zapisu bibliograficznego, np.: *op cit., id., i.e., ibid., e.g, squ*

D. Komponent akademicki

- poznanie terminologii łacińskiej funkcjonującej w środowisku naukowym: gramatyka kognitywna, komparatystyka, kryminalistyka, jurysdykcja

E. Komponent specjalistyczny

- opracowywanie etymologii terminów polskich i terminów innych języków nowożytnych w oparciu o poznawane słownictwo łacińskie
- określanie związków między gramatyką języków nowożytnych i języka łacińskiego

3. Przewidywane efekty nauczania:

Czytanie

Po zakończeniu kursu student potrafi:

- przeczytać adaptowany tekst i sentencje
- prawidłowo odczytać metrum wierszowe utworów przerabianych w trakcie zajęć.

Komponent akademicki

- prawidłowo odczytać i zastosować terminologię łacińską

Tłumaczenie pisemne

Po zakończeniu kursu student potrafi:

- przełożyć z pomocą słownika prosty tekst łaciński
- przeprowadzić analizę gramatyczną tłumaczonego tekstu
- zrozumieć etymologię wyrazów pochodzenia łacińskiego używanych w języku polskim

Komponent akademicki

- wykorzystać przetłumaczone frazy i sentencje łacińskie w samodzielnej pracy